

■ PUNTG DA VISTA

Far politica da rentas – sco dad ir sin ovs

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

Cun «Renten-Tanz am Abgrund» ha la «NZZ» descrit ier la debatta da rentas. Gist gliez èsi. Il parlament sto tschertgar schliaziuns per las rentas da l'avegnir. La fatschenta cuntegna ina massa elements e cun mintga element crescha il privel ch'il pievel sbittia la refurma da rentas a l'urna. Ier en il cussegl dals chantuns han ins magari gi' l'impressiun ch'ils politichers ageschian e gajan sco sin ovs per gea betg periclitar la refurma.

I ntgins elements èn incontestads: Las dunnas duain per exempel avair la medema vegliadetgna da pensiun sco ils umens. Auters elements dattan da morder: per exempel sbassar la tariffa da conversiun en la segunda pitga. La renta sa reducescha uschia per 12 pertschient. Quai fa sec mal.

I l cussegl dals chantuns aveva perquai integrà avant in onn cun buna raschun ina cumpensaziun: Novs rentiers survegnan 70 francs dapli AVS mintga mais. Il cussegl naziunal ha fatg cupitgar l'atun questa schliaziun ed ha pretendì: Giuvens ston pajar pli autas contribuziuns en la cassa da pensiun ed era quels che gudognan pauc han da contribuir dapli. Pli navant fiss la vegliadetgna da rentas vegnida dauzada automaticain sin 67 onns sche las reservas da l'AVS fissan crudadas sut ina tscherta limita.

Questas propostas avevan ins cuà ora quasi sur notg. Il «na» a l'urna fiss stà tant sco garantì. Il cussegl dals chantuns n'ha ier pers nagins peds per defender questas variantas ed ha tegnì ferm vi dals 70 francs. Avant la votaziun vegn mintga votant a sa dumandar: «Quant auta è mia renta suenter questa refurma?» Sch'ils daners vegnan ussa da l'emprima u segunda pitga gioga ina rolla marginala.

A la critica ch'ins schlavidreschia uschia ils daners sco cun la bugnera e ch'era glied profiteschia che n'haja gnanc da bausegn, pon ins replitgar: Er ils bainstants han stuì prender en cumpra perditas massivas da renta en la part suobligatoria nua che la tariffa da conversiun è crudada ils ultims onns senza chal.